

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lexionarius de tempore, sectio partis hiemalis - Cod.
Aug. perg. 14**

[S.I.], [9. Jh.]

Dominica III: beatus Iohannis episcopus: sermo in quadragesima de Moyse

[urn:nbn:de:bsz:31-20216](#)

nihilo non aliunde sed matna traxit se
carne; alioquin. nec uere filius hominis
diceretur. qui originem non habet &
& homine; & nosigitur his contraeuti
cen dicitur. & tolleamus auocem cum ec
clesice catholica. cuius hæc mulier ty
pum gessit. & tolleamus & mentem de
medio turberū. dicamusque saluatōn
beccus uenit quiteportauit. & ubera
quesuixisti. uerbenim beata peccent.
quesiicutquidē Ait enīce est puerpe
ra regem. quicelum. terrecque tenet
pseculaciuus. nomen & a&erno con
pletens omniagyrō. Imperio sine
fine manet que uentre becco gaudia
maty heebent. cum uirginitatis honor
nec pñmē similem nisce est. nechabere
sequentem. at illedixit; quin immo.
becceti qui audiunt uerbum dī. & cus
todunt. pulchre secluator. adtestatio
ni mulieris amunt. non eā tantum
modo que uerbum dī corporaliter
generatore meruerat. sed & omnes
qui clem uerbum spirite cliter auditu
fidei concipere. & boni operis custo
dice uel in suo. uel in proximorum cor
deparere. & quoniam alere studuerint.
asseuercens esse beccos; & quia & ea
dem dī genitrix & inde quidem beata
qua uerbi incarneendi ministrata
est temporalis. sed in dem multo beatior.

quia eiusdem semper amandi custos
manebet a&erna; quasententia
sapientis uideorum clam percutit.
qui uerbū dī non audire & custodire
sed negare & blasphemare querebant;
Docē iii. In quadragesima sexā
Siohannis ep̄i de moys
Stebet moys in monte. non armis sed
precibus pugnaturus. stabat & temis
ad celum manibus. deuoto orans affec
tu. non dōerra. sed de celo auxilium postu
lebat; pugnat cum hostibus absens.
cum & eternis sine bello elecerat. ut
quem loci diuersitas ab inimicis seux
erect. orationis effectus. bellum torem
presentem hostibus exhibet; fit mor
se orante pugna occulta. sed mani
festas uistoriae. lectente climat. ut ei
denter cleuincat. solus orat. ut multa si
uentur; stabat moys in monte
iam proximus celo. iam uicinus side
nybus. & quanto eum sublimitas mon
tit & tuleret. teento oratio dō pñmu
exhibebat; Fit moys se orante uistoria
cessante mestitia. potentior hostis
efficitur. iusti corpore fatigato des
nit usit uincere. moys se desistente
in pñce. ut dum diuersis populis
exhibentur. orationis nobis po
tentiae monstrari&ur; denique

tam diu ista diversitas ualuit. quam diu iugis oratio defuit. Perseuerante prece. perseuerans uictoria roboratur. Iam geritur pugna cum hoste. iam amalech precibus debellatur. Commendatur hebreorum populus deo. quem hostilis in manitas pro uocarat ad bellum. Oratio in ultionem inimici dirigitur. cuius scelera iam in territum prouocabant. nedium moysi oratio circa uictoriae effectus minus ualeret. inimici uirtus in populum dei potentior esset. non iam caeleste. sed humanum certamen ab omnibus putatur. Quis enim iustorum non orando pugnauit. quis non hostem orando deuicit. Orationibus daniheli uisa panduntur. sponuntur flammæ. fere hebescunt. cadunt hostes. inimici uincuntur. Quanto que enim purior frequentior que fuerit celebrata oratio. tanto celerior uenit et inimico uindicta. Licet conloqui cum deo orando. licet fabulari cum eo cum uesti. licet precibus mercari quod optas. & quam uis uocem eius audire non possis. tunen dum id quod desideras accipis. conloqui tecum. et si non uerbis. tamen beneficis dignatur.

Et factum est inquit cum leuaret manus moyses preualebat israel. ubi autem submiserat manus. in ualeseebat.

amalech. Bellum xpianis indictum. hoc exemplo monstratur. & belli effetus. orationis instantia aperitur.

Orat enim moyses & uincit. cessat et uincitur. Didicit xpianus quid gerat. in uenit quid fugiat; didicit inquam. unde aut uincatur aut uincat. Quamuis instantius xpiano orandum sit. quia & pretiosior hostis est. et pro seipso. non pro altero pugnat. Moyses enim & contra hominem. & pro aliis orando pugnabat. xpianus uero & pro seipso. et contra diabolum pugnat. Nec quisquam poterit excusari. qui hostem uincere noluit. dum orando cessauit. Et tam in moysi corpus deficiebat. non uoluntas aliquando cessabat.

Si ergo fragilitatis causa in moysi excusari non potuit. quemadmodum in nobis uoluntas poterit excusari?

Vnde apparet uires hosti illum dare qui cessat. & se se ei subicere qui non orat. quod totum est odiisse sua. diligere aliena. sibi ipsum hostem existere. dum contra hostem nolit iugiter ex orare. Hostis enim dum oras premitur. dum cessas erigitur. In iuriâ nobis non numquā ab homine in latâ. in patienter qd' non licet ferimus. & maiore contumelia in illū qui intulit reuocamus. Tu contumelia tuâ ate tibi in latâ. quomodo te

ipsum poteris undicare · qui ab alio in latam
non potes sustinere · Aut tu in te ultionem
tui mandabis · cum contra te ipsum hos-
tem erigis · dum eum in te non orando
admittis · Oratio iugis · infirmitas hos-
tis · Ceterum ipse contra se tela minis-
trat · qui hostem precium instantia non
fatigat · Quart orationis instantia · hostis
scutia debelletur · Non resumat ^{uies} dum par-
cimus · non erigatur · dum aliquando
cessamus · Oportet inquit semper orare
et non desicere · Dum oportet dicit · ne
cessitatem inducit · Necessitas autem
tanta ut astringitur · ut quod necesse est
etiam si nolis preterire non possis ·

Denique manducandi · bibendi · uestien-
di necessitas anatura inlata preterini
non potest · sine quibus gressu ista
non poterit · Aut pretermittit ista &
uiue · sine quibus uiuere non potes
si preter mittis · Igitur si ista pretermittit
ti non possunt · sine quibus ista non po-
test celebrari · quemadmodum titus ab
hoste esse poterit · qui quod oportet
semper orare contempsit · Petre in-
quit dñs · & dabitur uobis · Optat dare ·
qui precipit petere · beneficia ingerit ·
qui poscendi hortamenta expedit · Cupit
largiri · qui a se desiderat postulari · Ille
suadet qui prestat · ille hortatur qui do-
nat · Occasiones ille dandi exquirit · qui

beneficia tribuere consuevit · Petre inquit
quod uultis & faciat · postulate quod deside-
atis & complevit · Talem me sentietis in-
dando · qualem nunc in promittendo
conspiciens · Magna felicitas homini · si
beneficiis responderit creatoris · Habe fi-
ditiam xpiane ut petas · pete quod de-
sideras ut accipias · si tamen te actus in-
dignum non faciant · si facta quod uoca-
ris ostendant · Deus enim tibi & petendi
fiditiam tribuit · & uoluntatem dandi
se habert ostendit · Ceterum cessant be-
neficia · ubi mala non cessauerint facta ·
Tunc enim tribuitur quod optatur · si
bonos actus morum probitas imitetur ·
Ipse se amabilem facit · qui causas quibus
obsequatur inquirit · Ceterum odio
dignus est · qui aliud quam profitetur
ex eret · Sed si peccatorem sequispicam
nouit · damnet uita · delicta horret ·
peccare desistat · Plus enim deus unius
poenitentia commouetur · quam ius-
torum merito delectatur ·
Sic erit gaudium in caelo inquit super
uno peccatore poenitentiam agente ·
quam super nonaginta nouem iustis
quibus non est opus penitentia · Nemo
adeum flens aliquando accessit · qui
non quod postulauit accepit · Nullus
ab eo beneficia dolester optauit · qui
non impetraret quod uoluit · Ipse est

enim. qui consolat flenter dolenter
curer penitentes informet. detestare
peccata. si officia penitentia huicodis. aut
si peccata delicta. quare penitentia qua
propteris infamias. contumacias cri
menest. quod odrys facere. quod deem na
uens uelle. quod horrueris. exerceare
concerre plectur. qui quod odit. & er
et. & odisse incissim. quod se cemeare
mentitur. Neque enim potest accusari.
cuius uerbae celiucl sonant. & colucl
factae demonstrant. doleat
peccator. aliucl esse quam fue
ret. leue & leuissim. quod delicta
inficit. cur & flibus. quod peccando
uexauit. gemitib; purgat. quod con
tempnendo comisit. si penite corrigi.
si dol & quiesce. cur & penitendo qd
fecit. ut possit recipere qd amisit;
Leē scī euangeli secundū orationē
Nullotemp. secessit ih̄sus imparatus
& siconis. & ecce mulier chanana
afimbus illis egressa clamauit dicens
ei. miserere mei ih̄s filidavid.
Ora in uenerabilis bedepres
Byteri. de eadē oratione.
NU lectio scī euangeli quenob
modo. lectio fffaudiūimus
magnē mulieris fidem. peccatiū con
stentia. & humilitatem. cuius eo
meius est ead miror dñe mentis

clauitio. quo ipse quidem ut p̄ regn
tūlū adiutorum eloquiorū fundi
tūs fuerit seruē doctrinis. ne etā
in illis que ecclēdem eloqua prelicant
est prouetec virtutibus. habet
neque magnē fidei pfectiōnem.
que p̄ ecclētem saluētoris implorans
ait. miserere mei ih̄s filidavid. cū enī
eundem dn̄m quem filium dauerit appellat.
pate& profecto. quicquid hunc homi
nē. uerum & credit dn̄m. cum profila
ro genit. non ille secum cedduerit.
non dūm ecclē uenire precatur. con
fert aptissime. quod eum uerbo sa
lutem possedere confidit. cuius p̄
sentiam corporis nullē requirit.
Sed & in hoc quod eum post multas
lēcrimis tenet prostrata cedorat
dicens. dn̄s ceduce me. neque quē
sed eiūs diuine mērie stetit ambigū
docet. cuius ecclōrēndēm ut dī dicit
esse potentia. hebet patientie vir
tutem non exiguum. quēd nō
ecclē primē p̄ditionem eius non respon
dente uerbum. neque quē ap̄cib;
cessit. sed compliori instantia auxiliū
quod cepereat p̄ ecclēs implorat.
respondere autem illi differt dn̄s.
non quē misericors medius mis
erorum preces despicit. de quo uera
cissime scriptum est.